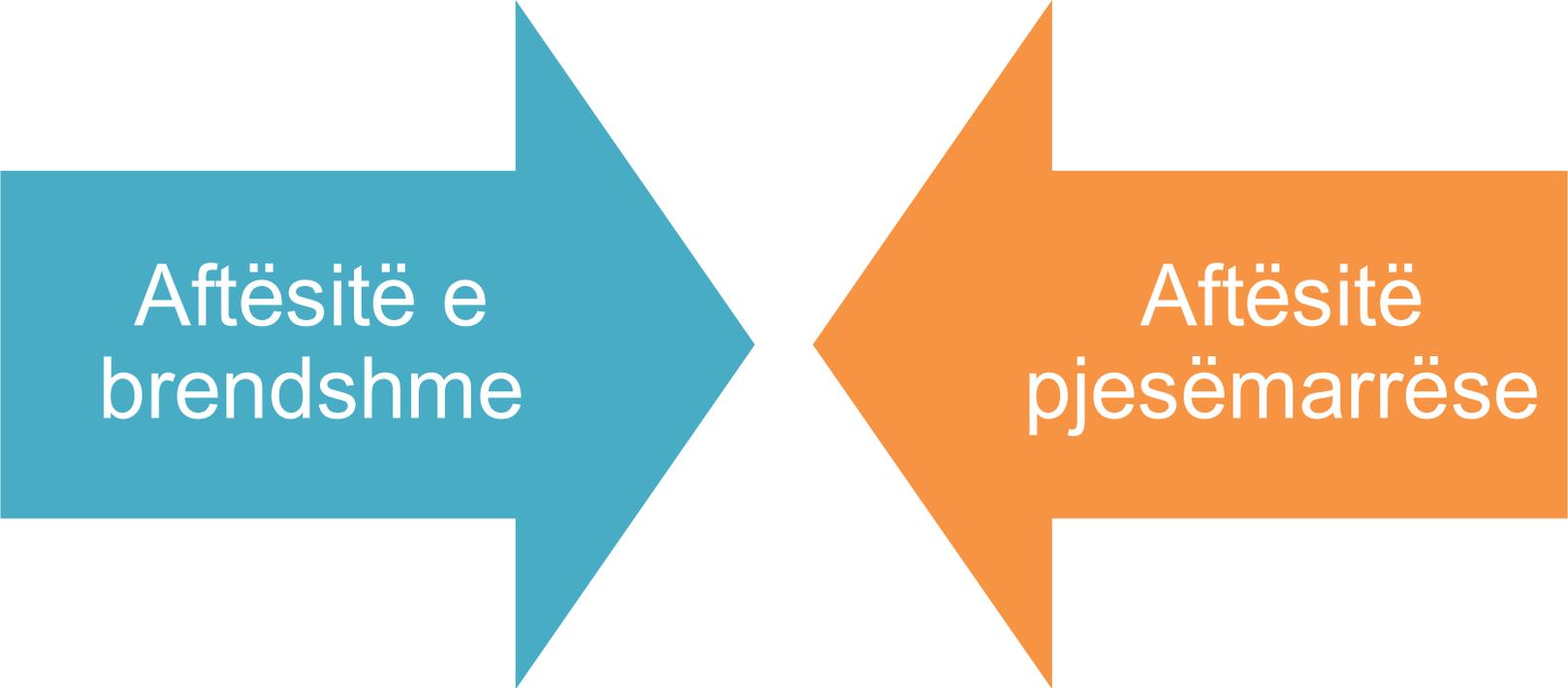

Identiteti i OPK-ve formon perspektivën gjinore

- ❖ Historia
- ❖ Vlerat dhe misioni
- ❖ Organizimi dhe struktura
- ❖ Rrjetet gjinore
- ❖ Mjedisi i jashtëm
- ❖ Aftësitë e OPK-së

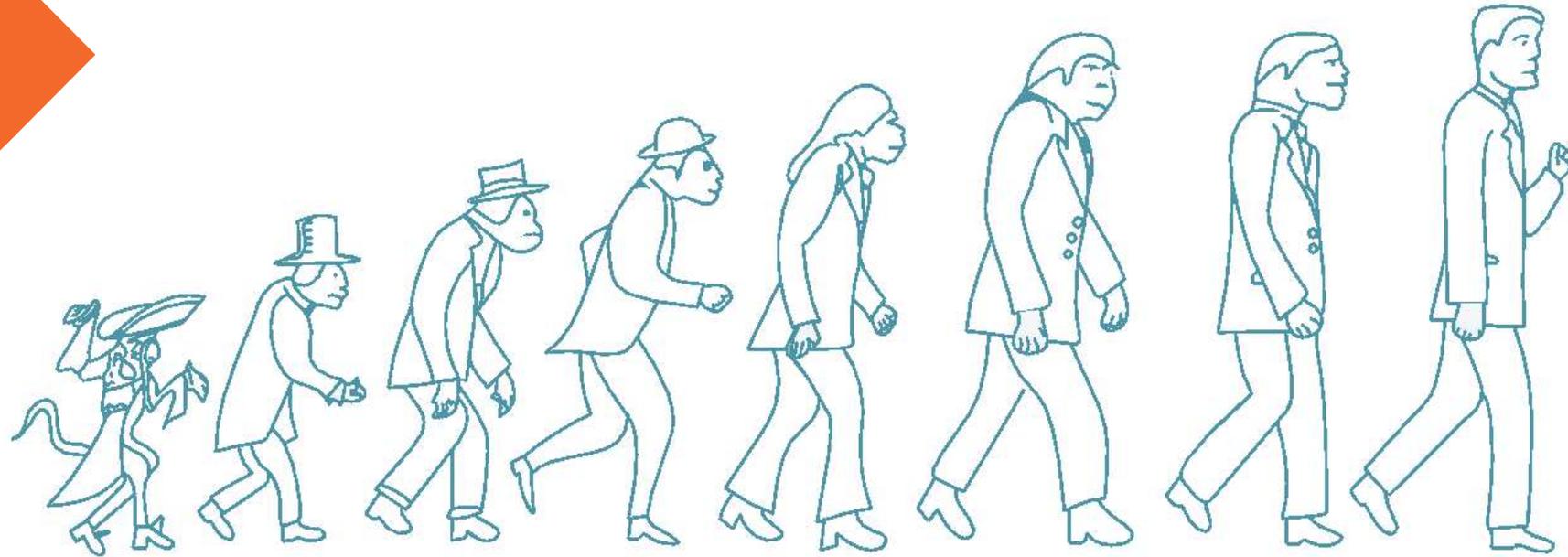
Identifikimi i aftësive kryesore të OPK -së

Aftësitë e
brendshme

Aftësitë
pjesëmarrëse

Origjina e Aktorëve

Early 18th century
Stakeholding exclusively part of gambling culture

Late 19th century
Primacy of the shareholder

1940s
Managers as trustees, balancing multiple communities

Early 1960s
'Stakeholder' identified as a concept

Late 1960s
Ansoff incorporates stakeholding into corporate strategy

Early 1980s
Freeman writes *Strategic Management: A Stakeholder Approach*

Mid-1990s
Tony Blair describes a stakeholder economy

2010s
Stakeholder Engagement starts to emerge as a managerial and professional discipline

Identifikoni dhe vlerësoni aktorët

Pasi të vendosni se cilët janë aktorët tuaj kryesorë, vendosini ata në një sfond interesi dhe ndikimi

Kjo ndihmon në përcaktimin se cilat grupe dhe individë kërkojnë më shumë përpjekje

Angazhimi i Aktorëve

Angazhimi i aktorëve është procesi përmes të cilit ne përfshijmë njerëz që mund të preken nga PBGJ-ja & BGJ-ja...

... ose ata të cilët mund të ndikojnë në zbatimin e tyre

Ekziston një ndryshim i madh midis komunikimit dhe angazhimit

- **Komunikimi** është ndarja e informacionit të njëanshëm.
- Përgjigjet e vetme të mundshme janë: "po", "jo" dhe nuk mund të bëni shumë për jo -të nëse nuk e dini pse ata po thonë jo.

Angazhimi i Aktorëve

Angazhimi është i dyanshëm

- Ofron informacion dhe kërkon të dhëna;
- Lidhet me të folurit dhe të dëgjuarit;
- Ka natyrë biseduese dhe ndërvepruese;
- Drejtohet nga qëllimi.

Pse angazhohen Aktorët?

Përfitimet

- Ndajnë Përgjegjësinë
- Rrisin ndërgjegjësimin
- Politika më të mira
- Rezultate më të mira
- Menaxhojnë Çështjet
- Ofrojnë zgjidhje krijuese dhe bashkëpunuese të problemeve në grup
- Ndërtojnë një proces rekursiv

Pse angazhohen Aktorët?

Ekzistojnë gjithashtu disa disavantazhe në angazhimin e aktorëve

Probleme

- Merr kohë
- Interesat e veçanta
- Konflikti i interesave
- Reagim i ashpër nga kundërshtuesit
- Mjete të papërshtatshme

Mjetet për angazhimin e Aktorëve

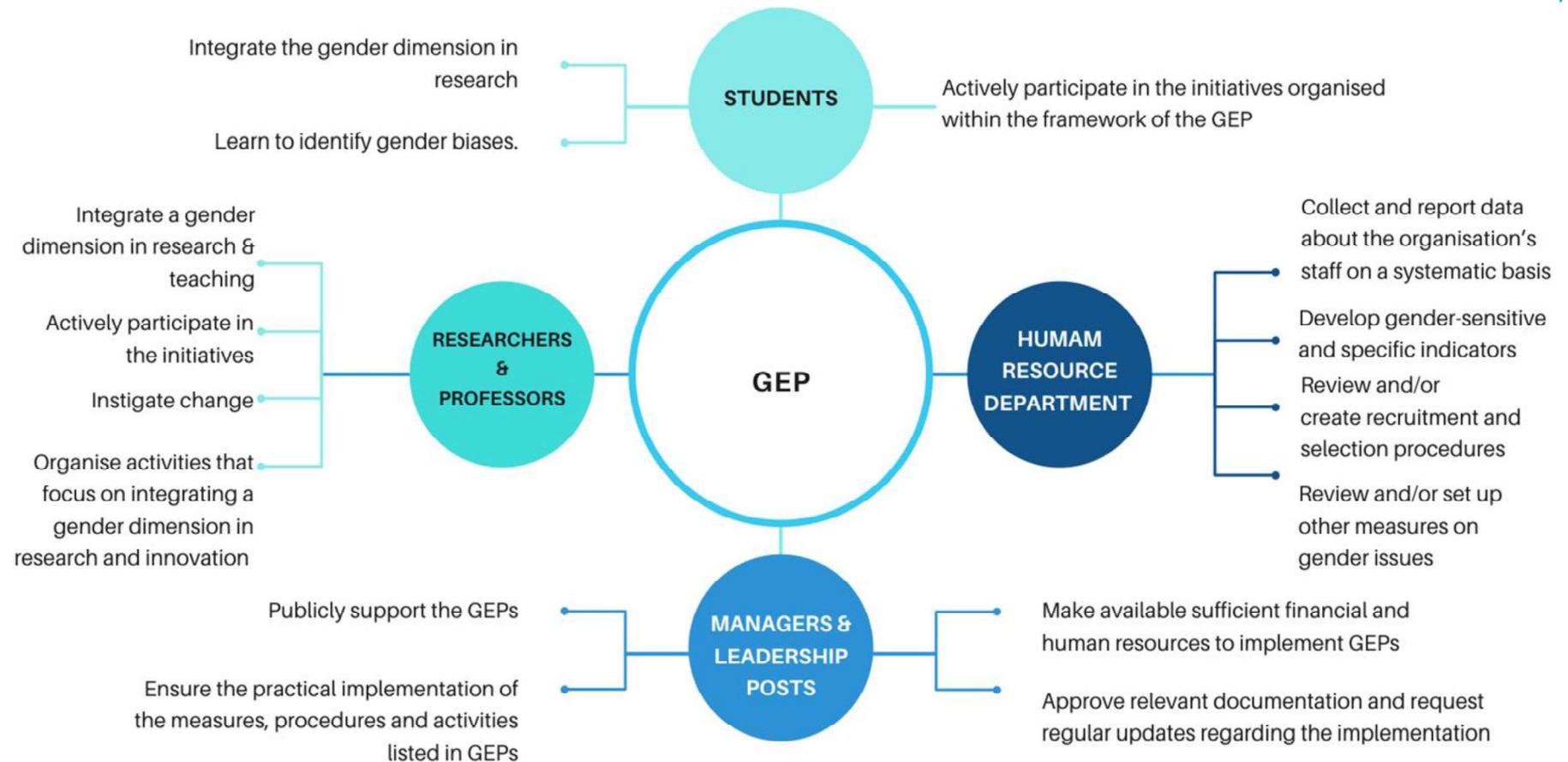
IAP2 Public Participation Spectrum

Developed by the International Association for Public Participation

INCREASING LEVEL OF PUBLIC IMPACT

INFORM	CONSULT	INVOLVE	COLLABORATE	EMPOWER
Public Participation Goal:	Public Participation Goal:	Public Participation Goal:	Public Participation Goal:	Public Participation Goal:
To provide the public with balanced and objective information to assist them in understanding the problems, alternatives and/or solutions.	To obtain public feedback on analysis, alternatives and/or decisions.	To work directly with the public throughout the process to ensure that public issues and concerns are consistently understood and considered.	To partner with the public in each aspect of the decision including the development of alternatives and the identification of the preferred solution.	To place final decision-making in the hands of the public.

Kush është i përfshirë në BGJ/PBGJ?

4 HAPAT për BGJ-në dhe AGJ-në

HAPI 1

ANALIZA E KONTEKSTIT

HAPI 2

ANALIZA E PLANIFIKIMIT

HAPI 3

RIKASIFIKIMI I BUXHETIT

HAPI 4

ANALIZA E ZBATIMIT

Çfarë është Analiza e Kontekstit Gjinator (AKGJ): pyetje me përgjigje dhe pa përgjigje

Analiza e kontekstit është ushtrimi i së vërtetës e cili krijon një tablo të përparimit të barazisë gjinore në OPK-në tonë dhe zbulon të pathënat.

Përkufizimi zyrtar i IEBGJ-së:

*".. Analiza gjinore siguron të dhënat dhe informacionin e nevojshëm për të integruar **perspektivën gjinore** në politikat, programet dhe projektet. Si pikënisje për integrimin gjinor, analiza gjinore identifikon dallimet midis grave dhe burrave në lidhje me **pozicionin** e tyre relativ në shoqëri (OPK-të për ne) dhe shpërndarjen e burimeve, mundësive, kufizimeve dhe pushtetit në një kontekst të caktuar. Në këtë mënyrë, kryerja e analizës gjinore lejon zhvillimin e ndërhyrjeve që trajtojnë pabarazitë gjinore dhe plotësojnë **nevojat e ndryshme** të grave dhe burrave."*

<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/methods-tools/gender-analysis>

SI TA MASIM AKGJ-Në?

Si ta masim dhe ta vlerësojmë **përparimin e barazisë gjinore**:

- duke mbledhur **të dhënat ekzistuese gjinore** që monitorojnë pyetjet që tashmë kanë përgjigje
- duke krijuar **të dhëna të reja gjinore** që zbulojnë stereotipet e fshehura gjinore për të zbuluar pyetjet pa përgjigje
- duke përdorur **një perspektivë gjinore në vlerësimin dhe analizimin e rezultateve dhe trajtimin e tyre tek ndryshimet transformuese të OPK-ve.**

PSE AKGJ-ja?

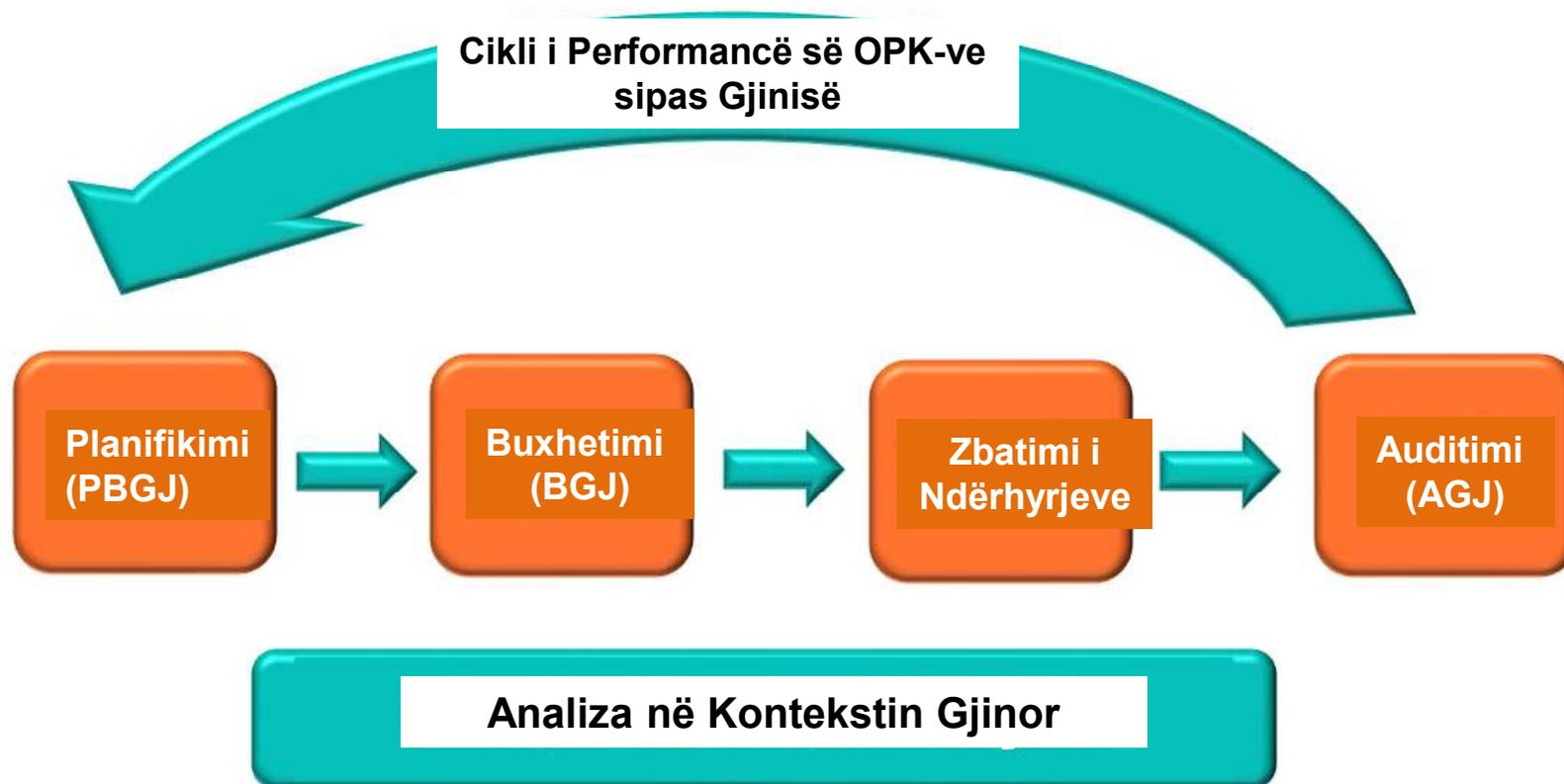

Qëllimi kryesor:
identifikimi dhe
trajtimi i pabarazive
gjinore.

Arsyet specifike:

- njih **dallimet** midis grave dhe burrave në OPK -të, bazuar në shpërndarjen e pabarabartë të burimeve, mundësive, kufizimeve dhe pushtetit;
- identifikon **nevojat** e ndryshme të grave dhe burrave në të gjitha fazat e ciklit të politikave dhe buxhetit;
- pranon se programet dhe buxhetet mund të kenë **efekte** të ndryshme tek gratë dhe burrat;
- përfshin **pikëpamjet** e grave dhe burrave në PBGJ dhe BGJ
- duke promovuar **ndërhyrje** më të informuara, me përgjegjësi gjinore dhe efektive.

KUR AKGJ-ja?

Temat gjinore që duhet të merren gjithmonë parasysh në analizën e aftësive

- Puna prodhuese dhe riprodhuese: aktivitete të kujdesit shëndetësor dhe punës së paguar
- Ndarja horizontale (në arsim, kërkim, punë etj.)
- Ndarja vertikale
- Fuqizimi gjinor
- Integrimi kryesor
- Ndërthurshmëria

Aksesi në njohuri (1) Shembuj pyetjesh që duhet t'u jepet përgjigje

Pyetjet kryesore

- Sa burra dhe gra studiojnë në OPK -në tonë?
- F/M në cilën fushë të Arsimit?

Pyetje më të hollësishme:

- Notat e F/M?
- Vlerësimi subjektiv i F/M të OPK-së dhe shërbimeve të saj?
- Pritshmëritë dhe nevojat e F/M në të ardhmen?

Aksesi në punë dhe biznes (1)

Shembuj pyetjesh që duhet t'u jepet përgjigje

Pyetjet kryesore

- Sa F/M gjejnë punë brenda 3 vitesh pas diplomimit në OPK -në tonë?
- F/M në cilën fushë të Arsimit?

Pyetje më të hollësishme:

- A është puna në përputhje me nivelin e arsimit të F/M?
- A është puna në përputhje me fushën e arsimit të F/M?

Aksesi në kërkim (1)

Shembuj pyetjesh që duhet t'u jepet përgjigje

Pyetjet kryesore:

- Sa F/M janë kërkues në OPK-në tonë?
- Në cilën fushë të Kërkimit?

Pyetje më të hollësishme:

- Sa publikojnë ata?
- A kanë ata të njëjtat mundësi kërkimi? Kushtet?

Aksesi në karrierë (1)

Shembuj pyetjesh që duhet t'u jepet përgjigje

Pyetjet kryesore:

- Sa F/M në çdo hap karriere?
- F/M në cilën fushë të Arsimit?

Pyetje më të hollësishme:

- A është pabarazia gjinore në karrierë rezultat i mospërputhjes së brezave?
- A ka dallime në drejtuesit e ekipeve kërkimore?
- Në dhënien e granteve?
- Në citime?

Kujdesi për veten dhe të tjerët (1)

Shembuj pyetjesh që duhet t'u jepet përgjigje

Pyetjet kryesore:

- Sa kërkues dhe profesorë F/M janë kujdestarë? No. i Fëmijëve? No. i të moshuarve? Mosha?
- A kanë F/M të njëjtën kohë në dispozicion për kërkime?

Pyetje më të hollësishme:

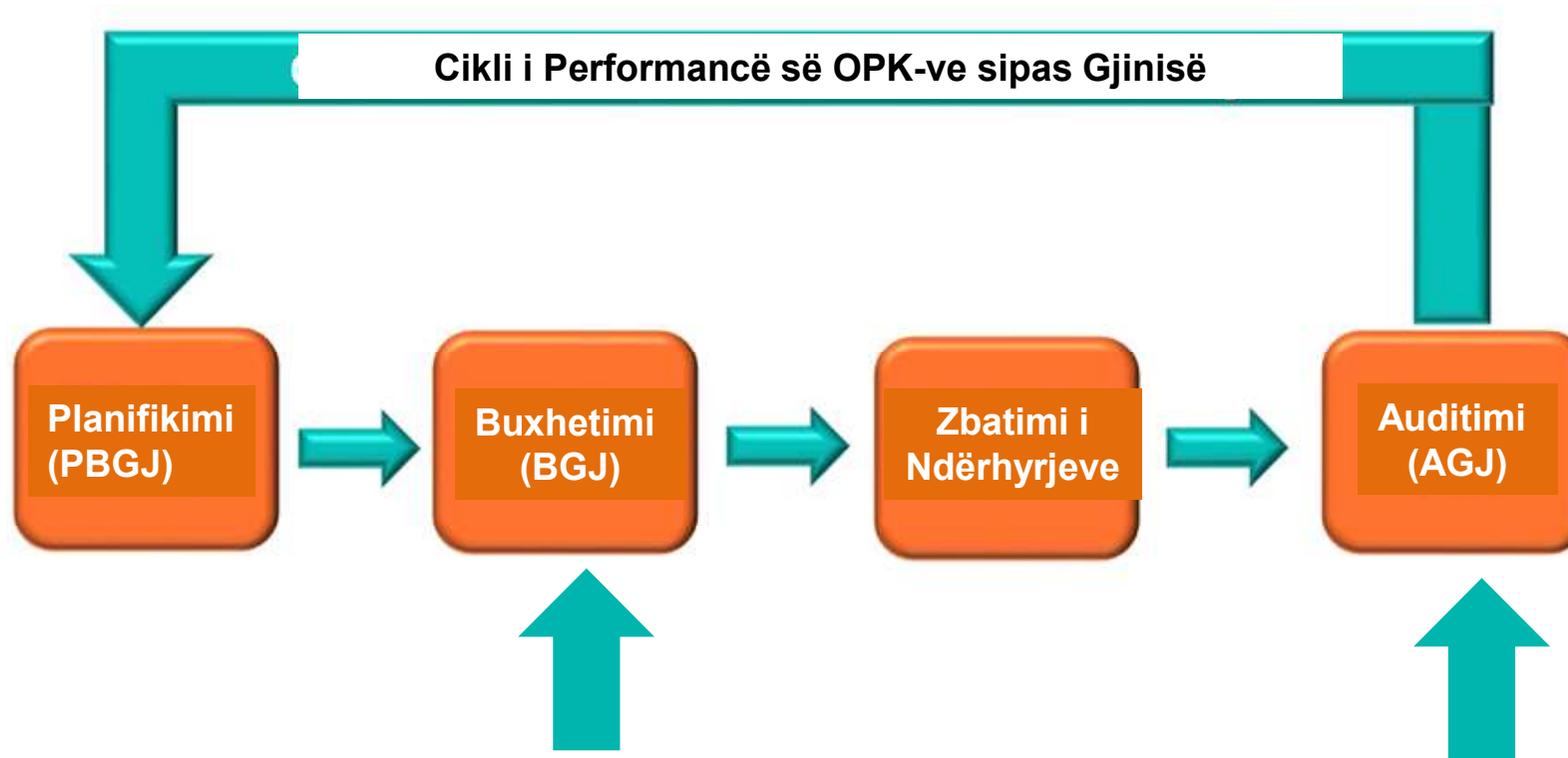
- A mund ta përballojnë ata punën e paguar të përkujdesit?
- A kanë në dispozicion shërbimet e kujdesit?

HAPI 2: Analizimi i Planit të Barazisë Gjinore (ose Strategjike)

Ndërsa i afrohem fazës së planifikimit brenda Raportit të Auditimit Gjinator, ekzistojnë dy situata të ndryshme që duhet t'u referohemi, kur:

- 1- OPK-ja është e angazhuar në një analizë gjinore të çfarë do lloji për herë të parë.**
- 2- OPK-ja ka zhvilluar tashmë një PBGGJ.**

Kur pritet të bëhet riklasifikimi teknik i buxhetit

Riklasifikimi i buxhetit në fazën e buxhetimit dhe auditimit